

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Наукова бібліотека

**ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ,
НАВЧАЛЬНИХ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ**

Методичні рекомендації

Харків

2023

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Наукова бібліотека

**ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ
НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНИХ ТА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ**

Методичні рекомендації
для науково-педагогічних працівників закладів
вищої освіти

Затверджено
Вченою радою ДБТУ
Протокол № _____
від _____ 2023 р.

Харків
2023

УДК 378.4.091.2(477-21) ДБТУ:002.2
З-14

Схвалено
Вченою радою Наукової бібліотеки
протокол № 1 від 20.01. 2023 р.

Рецензенти:

М. Л. Серік – проректор з науково-педагогічної роботи, к.т.н, доцент
Н.М. Ткаченко – директор Науково-технічної бібліотеки, Харківський національний аерокосмічний університет ім. Жуковського «ХАІ»

З-14 Загальні вимоги до змісту та оформлення наукової, навчальної та навчально-методичної літератури [Текст] : метод. рек. для наук.-пед. працівників / уклад.: Н.М. Ніколаєнко, О. М. Рибальченко.– Харків: ДБТУ, 2023. – 83 с.

Методичні рекомендації розроблені на основі законодавчих актів України про видавничу діяльність, нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України, державних стандартів України, інших нормативних документів. Рекомендації надають загальну інформацію щодо оформлення та підготовки до друку наукових, навчальних та навчально-методичних видань.

Методичні рекомендації будуть корисними науково-педагогічним працівникам – авторам та укладачам наукових, навчальних та навчально-методичних видань

УДК 378.4.091.2(477-21) ДБТУ:002.2

ЗМІСТ

1. Вступ	5
2. Основні поняття та визначення	6
3. Перелік нормативних розробок з методичного забезпечення навчального процесу	8
4. Перелік документів для затвердження Вченою радою ДБТУ до друку монографій, підручників і навчальних посібників	8
5. Перелік документів для затвердження Науково-методичною радою ННІ/факультетів до друку навчально-методичних видань	9
6. Схема оформлення сторінок наукового, навчального видання	9
7. Схема оформлення сторінок навчально-методичного видання	11
Вимоги до комп'ютерного оригінал-макету для навчального і навчально-методичного видання	13
8. Вимоги до комп'ютерного оригінал-макету для навчального і навчально-методичного видання	13
9. Зразки оформлення. Наукова література.	
Монографія (Зразок 1)	17
10. Зразки оформлення. Навчальна література.	
Підручник (Зразок 2)	21
Навчальний посібник, практикум (Зразок 3)	25
Курс лекцій (Зразок 4)	29
Навчально-методичний посібник (Зразок 5)	33
Навчально-методичний посібник англійською мовою (Зразок 6)	37
Робочий зошит (Зразок 7)	41
11. Зразки оформлення. Навчально-методична література.	
Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни (Зразок 8)	44
Методичні вказівки до проведення семінарських занять (Зразок 9)	54
Методичні вказівки до виконання практичних робіт (Зразок 10)	58
Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт (Зразок 11)	63
Методичні вказівки до виконання курсового проєкту (Зразок 12)	68
Методичні вказівки до виконання магістерської кваліфікаційної роботи (Зразок 13)	72
12. Приклади оформлення списку використаних джерел (відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»	76

Вступ

Основною навчально-методичною літературою, що видається в університеті є навчальні та навчально-методичні видання. Навчальні видання це підручники, навчальні посібники, тексти та конспекти лекцій. До навчально-методичних видань відносимо: інструктивно-методичні матеріали з різних видів занять (лабораторних, практичних, семінарських), методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів з навчальних дисциплін, написання курсових та дипломних проєктів (кваліфікаційних робіт), програми виробничої та інших видів практик, контрольні завдання до різних видів занять та інше.

Підручник і навчальний посібник є провідним видом навчальної літератури і видається тільки за рекомендацією Вченої ради університету [6].

Навчально-методична література схвалюється до видання Науково-методичною радою ННІ/ факультету.

Електронний підручник це електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію – схвалюється МОН України з отриманням грифу [6].

Увага! Для підручників, навчальних посібників, монографій обов'язкове виконання Закону України «Про обов'язковий примірник документів» від 09.04.1999 р. № 595-XIV та постанови КМУ № 608 від 10.05.2002 р. «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів» [7].

Нормативна база:

1. ДСТУ 3017:2015 «Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».
2. ДСТУ 7157:2010 «Електронні видання. Основні види та вихідні відомості».
3. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
4. ДСТУ ГОСТ 7.1-2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання.
5. Наказ МОН 365 від 21.03.2013. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0463-13#Text> (дата звернення: 03.12.2022).
6. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006290-05#Text>. – (Додаток 1 до наказу МОНУ № 588 від 27.06.2008, (зміни до Наказу №588 від 27.06.2008р. затверджені Наказом МОН №11 від 19.01.2009 р.).
7. Постанова КМУ № 608 від 10.05.2002 р. Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів.

8. Наказ Міністерства освіти і науки України № 440 від 02.05.2018 р. «Про затвердження Положення про електронний підручник».

9. Наказ Міністерства освіти і науки України № 486 від 18.04.2014 р. «Деякі питання скасування процедури надання Міністерством освіти і науки грифів навчальній літературі для вищих навчальних закладів».

10. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах Лист МОН № 1/11-8681 від 15.08.2018 р. – URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61647/ (дата звернення 26.10.2022).

11. Положення про структуру, зміст і обсяг підручників і навчальних посібників і процедуру їх схвалення Вченою радою ДБТУ. – URL: <http://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normativna-baza/> (дата звернення 03.12.2022).

Основні поняття та визначення

Анотація – коротка характеристика книги щодо її призначення, змісту, форми та інших особливостей. Вона повинна відповідати темі та задовольняти вимоги достовірності, новизни, науковості, точності, доречності, яскравості, виразності, наочності. В анотації зазначають, що нового має видання порівняно з іншими, спорідненими за тематикою й цільовим призначенням (у разі перевидання – що відрізняє це видання від попереднього); вказують коло читачів, на яких розрахована книга. При цьому не можна допускати неточності у визначенні читацького призначення. Середній обсяг анотації – 500 друкованих знаків.)

Видання – документ, що містить інформацію, призначену для поширення, пройшов редакційно-видавниче опрацювання, відтворений друкуванням, тисненням або виготовлений електронним записом на будь-якому носіїві чи іншим способом, видавниче оформлення, поліграфічне й технічне виконання якого відповідає вимогам правових і нормативних документів.

Друковане видання – видання, виготовлене друкуванням чи тисненням.

Мережне електронне видання – електронне видання, доступне користувачам через мережні засоби.

Навчальне видання – видання, що містить систематизовані відомості наукового або прикладного характеру, викладені у зручній для вивчення й викладання формі.

Наукове видання – видання створене в результаті наукових досліджень, або теоретичних узагальнень і поширене з метою інформування фахівців про останні досягнення науки, хід і результати досліджень.

Монографія – це надрукована наукова робота теоретичного характеру, в якій всебічно висвітлена певна проблема, або окреме вузлове питання. Монографія призначена для фахівців та може бути використана у навчальному процесі.

Підручник – навчальне видання, що містить у повному обсязі систематизований виклад навчальної дисципліни, відповідає навчальній програмі університету.

Навчальний посібник – навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник.

Електронний підручник (посібник) – електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію.

Електронна версія друкованого видання – електронне видання, що повністю відтворює відповідне друковане видання, зберігаючи розташування на сторінці тексту, ілюстрацій, посилань, приміток тощо.

Конспект лекцій – навчальне видання стислого викладу лекцій навчальної дисципліни.

Навчально-методичний посібник – навчальний посібник, основним змістом якого є методика викладання навчальної дисципліни (її розділу, частини) або методика щодо розвитку та виховання особистості.

Навчальний наочний посібник – навчальний посібник, основним змістом якого є зображення, що унаочнюють предмет навчальної дисципліни.

Опорний конспект лекцій (ОКЛ) – вид навчально-методичного видання, в якому за допомогою опорних сигналів, які являють собою наочну конструкцію, що заміщує систему значень, понять, ідей як взаємопов'язаних елементів, стисло викладено теоретичний матеріал.

Хрестоматія – навчальний посібник, що містить літературно-художні, історичні, музичні та інші твори чи уривки з них, які є предметом вивчення у навчальній дисципліні.

Практикум – навчальний посібник, що містить сукупність практичних завдань і (або) вправ із певної навчальної дисципліни, які сприяють засвоюванню набутих знань, умінь і навичок. До практикумів належать *збірники задач і вправ, тестові завдання, збірники текстів диктантів і переказів, інструкції до лабораторних і практичних робіт* тощо.

Робочий зошит – навчальний посібник, що містить особливий дидактичний матеріал і сприяє самостійній роботі здобувача під час освоєння навчального предмета.

Тести – це інструмент оцінювання навченості здобувачів, що складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки та аналізу результатів.

Методичні вказівки та рекомендації – це видання, в яких викладається методика виконання навчальної роботи або пояснюється характер дій при виконанні певного завдання з конкретних тем, розділу дисципліни.

Увага! Методичні вказівки, як правило, призначаються для здобувачів, а рекомендації для викладачів.

Згідно з «Положенням про структуру, зміст, обсяг підручників і навчальних посібників та процедуру їх схвалення вченою радою ДБТУ» в ДБТУ затверджено перелік нормативних розробок з методичного забезпечення навчального процесу, а також перелік документів необхідних для схвалення Вченою радою університету і Науково-методичною інститутом/факультету.

Перелік нормативних розробок з методичного забезпечення навчального процесу

Підлягають розгляду і затвердженню Вченою радою ДБТУ

Наукова література:

1. Монографії

Навчальна література:

1. Підручник
2. Навчальний посібник, практикум

Підлягають затвердженню Науково-методичною радою інституту/факультету

Навчальна література:

1. Навчально-методичний посібник з дисципліни.
2. Навчально-методичний посібник з курсового проєкту.
3. Навчально-методичний посібник для написання кваліфікаційної (дипломної) роботи.
4. Текст лекцій (іноземною мовою);
5. Конспект лекцій;
6. Робочий зошит

**Підлягають затвердженню
інституту/факультету** **начально-методичної комісії**

Навчально-методична література:

1. Робоча програма, методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни (для заочної форми навчання).
2. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни;
3. Методичні вказівки до проведення практичних (семінарських) занять;
4. Методичні вказівки до проведення лабораторних занять;
5. Методичні вказівки до виконання курсового проєкту ;
6. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи;
7. Методичні вказівки до виконання магістерської кваліфікаційної роботи за спеціальністю;
8. Методичні вказівки за видом практики (залежно від конкретної спеціальності чи спеціалізації);
9. Тести.

**Перелік документів для затвердження Вченою радою до друку
підручників і навчальних посібників**

- Службова записка.
- Витяг з протоколу засідання кафедри.
- Витяг з протоколу засідання науково-методичної ради інституту/факультету.
- Рецензії на рукопис двох фахівців (див. п. 4.1 Положення про структуру, зміст, обсяг підручників і навчальних посібників та процедуру їх схвалення Вченою радою ДБТУ).
- Авторська довідка (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада, контактний телефон).
- Довідка про авторів (див. додаток 4 Положення про структуру, зміст, обсяг підручників і навчальних посібників та процедуру їх схвалення Вченою радою ДБТУ).
- Довідка про перевірку на плагіат
- Відредагований рукопис (з електронною версією).

**Перелік документів для затвердження Науково-методичною радою
інституту/факультету до друку навчально-методичних видань**

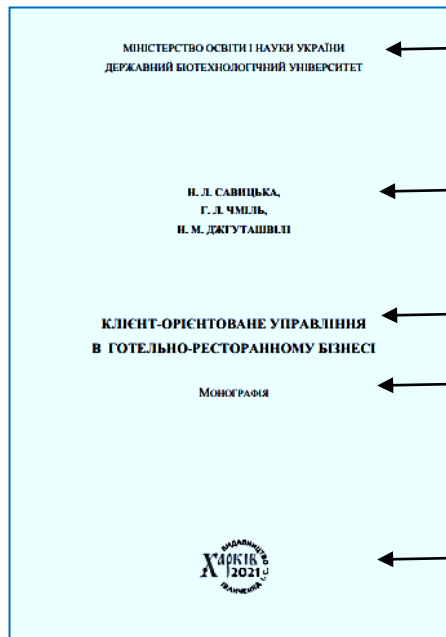
- Службова записка автора.
- Витяг з протоколу засідання кафедри.
- Витяг з протоколу засідання начально-методичної комісії інституту/факультету.
- Рецензії на навчальну літературу
- Відредагований рукопис (з електронною версією)

Схема оформлення сторінок наукового, навчального видання

Обкладинка
оформлюється довільно

Титульна сторінка:
(всі вимірювання – центром)

Надвипускні дані: назва закладу, від імені якого випущено видання

Автор (автори)

Заголовок (регістр: прописні літери);

Підзаголовочні дані про вид видання;

Вихідні дані: місце видання, видавництво, рік

Зворот титульного аркуша:

Індекс УДК, авторський знак, вирівнювання – ліворуч

УДК 005.95-051:640.4
С 13

Гриф ухвалення видання до друку (вирівнювання – центром)

Затверджено
Вченою радою Державного біотехнологічного університету
Протокол № від 2021 р.

Рецензенти:

Бондаренко О. С. доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри маркетингу Київського національного торговельно-економічного університету;
Шимановська-Дявч Л. М. доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту Полтавського університету економіки торгівлі;
Шмаль Т. В. доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки та менеджменту Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Відомості про рецензентів прізвище та ініціали жирним шрифтом, курсивом

Макет анотованої каталожної картки, що включає бібліографічний запис, авторський знак (розміщення - ліворуч на рівні 2-го рядка), ISSN ISBN (розміщений ліворуч, анотацію, рекомендацію щодо читачького призначення, індекс УДК (розміщення - праворуч під анотацією)

Савицька Н.Л.

С-13 Клієнт-орієнтоване управління в готельно-ресторанному бізнесі : монографія / Н. Л. Савицька, Г. Л. Чміль, Н. М. Джугуташвілі. – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2021. – 209 с.
ISBN 978-617-8059-46-0

У монографії обґрунтовано теоретичні засади, розроблено науково-методичні та практичні рекомендації щодо клієнт-орієнтованого управління закладами готельно-ресторанного бізнесу. Опрацьовано теоретичні засади сервісного менеджменту як концепції управління в готельній індустрії; узагальнено сучасні підходи та запропоновано клієнт-орієнтовану модель сервісного продукту готелю; обґрунтовано концептуальні засади управління клієнт-орієнтованістю готелю. Здійснено аналіз глобальних викликів та визначено передумови формування клієнт - орієнтованістю сервісу; запропоновано науково-методичний інструментарій оцінювання рівня клієнт-орієнтованістю готелю. Визначено особливості управління клієнтським досвідом та здійснено апробацію системи забезпечення клієнт-орієнтованістю сервісу готелю.

Монографію рекомендовано для наукових працівників, фахівців-практиків, викладачів та здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

УДК 005.95-051:640.4

© Савицька Н. Л., Чміль Г. Л.,
Джугуташвілі Н. М., 2021.
© Державний біотехнологічний
університет, 2021

Знак охорони авторського права, вирівнювання праворуч

Міжнародний стандартний книжний номер (жирним шрифтом, вирівнювання – ліворуч

ISBN 978-617-8059-46-0

Прикінцева сторінка:

<p>Наукове видання</p> <p>САВИЦЬКА Наталя Леонівна ЧМІЛЬ Ганна Леонівна ДЖУТАШВИЛІ Наталія Миколаївна</p> <p>КЛІЄНТ-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ</p> <p>Монографія</p> <p>В авторській редакції</p> <hr/> <p><small>Підл. до друку 27.12.2021 р. Формат 60 84/16. Гарнітура Таймс. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 12.1. Тираж 300 пр. Зам. № 27-12.</small></p> <p><small>Видавництво та друк «ОП Видавничко І. С.» пр. Тракторобудівників, 89-а/62, м. Харків, 61135. Тел.: +38 (050)093) 40-243-50. Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК №4388 від 13.08.2012 р. www.monograf.com.ua</small></p>	<p>← Вид видання за цільовим призначенням, шрифт напівжирний; вирівнювання – центром</p> <p>← Відомості про авторів: прізвище – прописними літерами жирним шрифтом, ім'я та по батькові – повністю, напівжирним шрифтом, малими літерами. Вирівнювання – центром</p> <p>← Заголовок – прописними літерами. Вирівнювання – центром</p> <p>← Підзаголовочні дані про вид видання. Вирівнювання – центром</p> <p>← Випускні дані вказуються згідно з ДСТУ 4861-2007, відповідно до пунктів 5.1.12 – 5.1.12.5, а саме: дата підписання видання до друку, формат паперу та частка аркуша, гатунок паперу, спосіб друку, гарнітура, якою набраний основний текст, об'єм видання в умовних друкованих та обліково-видавничих аркушах тираж наклад в примірниках номер замовлення, надається друкарнею чи фірмою що виконує друк, назва та адреса видавця, назва та адреса друкарні тощо. Вирівнювання центром, дрібними літерами</p>
---	---

**Схема оформлення сторінок навчально-методичного видання
Обкладинка**

 <p>Міністерство освіти і науки України ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Факультет менеджменту, бізнесу та права Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування</p> <p>КОМУНІКАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ навчально-методичний посібник</p> <p><small>для самостійного вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, економічних спеціальностей: 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування», 051 «Економіка», 071 «Облік і аудит», 072 «Фінанси», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»</small></p> <p>Харків 2022</p>	<p>← Надвипускні дані: назва закладу, від імені якого випущено видання – прописними літерами, назва факультету, кафедри – малими літерами; вирівнювання – центром з урахуванням логотипу університету</p> <p>← Назва видання прописними літерами</p> <p>← Підзаголовочні дані про вид видання</p> <p>← Підзаголовочні дані щодо читачького призначення (курс, форма навчання, спеціальності)</p> <p>← Вихідні дані: місце видання, видавництво, рік</p>
---	--

Титульна сторінка

Міністерство освіти і науки України
 ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Факультет менеджменту, бізнесу та права
 Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

КОМУНІКАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
 навчально-методичний посібник

для самостійного вивчення дисципліни
 здобувачами першого (бакалаврського) рівня
 вищої освіти денної та заочної форм навчання,
 економічних спеціальностей:
 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та
 адміністрування», 051 «Економіка», 071 «Облік і аудит»,
 072 «Фінанси», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво,
 торгівля та біржова діяльність»

Затверджено :
 рішенням Науково-методичної
 ради ДБТУ
 (протокол № 6 від 26.05. 2022 р.)

Харків
 2022

Надвипускні дані: назва закладу, від імені якого
 випущено видання – прописними літерами,
 назва факультету, кафедри – малими літерами

Назва видання прописними літерами
 Підзаголовочні дані про вид видання

Підзаголовочні дані щодо читацького
 призначення (курс, форма навчання,
 спеціальності)

Гриф затвердження видання; вирівнювання –
 праворуч

Вихідні дані: місце видання, видавництво, рік

Зворот титульного аркуша

УДК 658.012.078
 Н 16

Складено
 на засіданні кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
 Протокол №15 від 18.04.2022 р.

Рецензенти:
О. П. Велмчко, завідувач кафедри менеджменту і права Дніпровського
 Державного аграрно-економічного університету, д-р екон. наук, професор;
Л. М. Матросова, професор кафедри економіки та менеджменту Харківського
 національного університету ім. В. Н. Каразіна, д-р екон. наук, професор;
В. М. Онегіна, завідувач кафедри глобальної економіки факультету економічних
 відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету,
 д-р екон. наук, професор.

Н 16 Комунікативний менеджмент : навчально-методичний посібник для
 самостійного вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського)
 рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання, економічних
 спеціальностей: 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та
 адміністрування», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та
 адміністрування», 051 «Економіка», 071 «Облік і аудит», 072 «Фінанси», 075
 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Держ.
 біотехн. ун-т ; Уклад. В. М. Нагаєв. – Харків : КП «Міська друкарня», 2022.
 – 75 с.

Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни
 розроблено у відповідності з програмою курсу «Комунікативний менеджмент».
 Видання містить методичку інформацію щодо організації самостійної та
 індивідуальної роботи здобувачів із закріплення змісту дисципліни, а також
 поглиблення творчих знань студентів. За темами курсу запропоновано
 індивідуальні навчально-дослідні завдання для формування дослідницьких
 навичок та творчих здібностей, контрольні питання, короткий перелік базових
 понять.

Видання призначене для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
 освіти денної та заочної форм навчання, економічних спеціальностей.

УДК 658.012.078

Відповідальний за випуск: Смігунова О.В., завідувач кафедри менеджменту,
 бізнесу і адміністрування ДБТУ, канд. екон. наук, доцент.

© В. М. Нагаєв, 2022
 © ДБТУ, 2022

Індекс УДК, авторський знак, вирівнювання –
 ліворуч

Гриф ухвалення видання до друку (вирівнювання –
 центром)

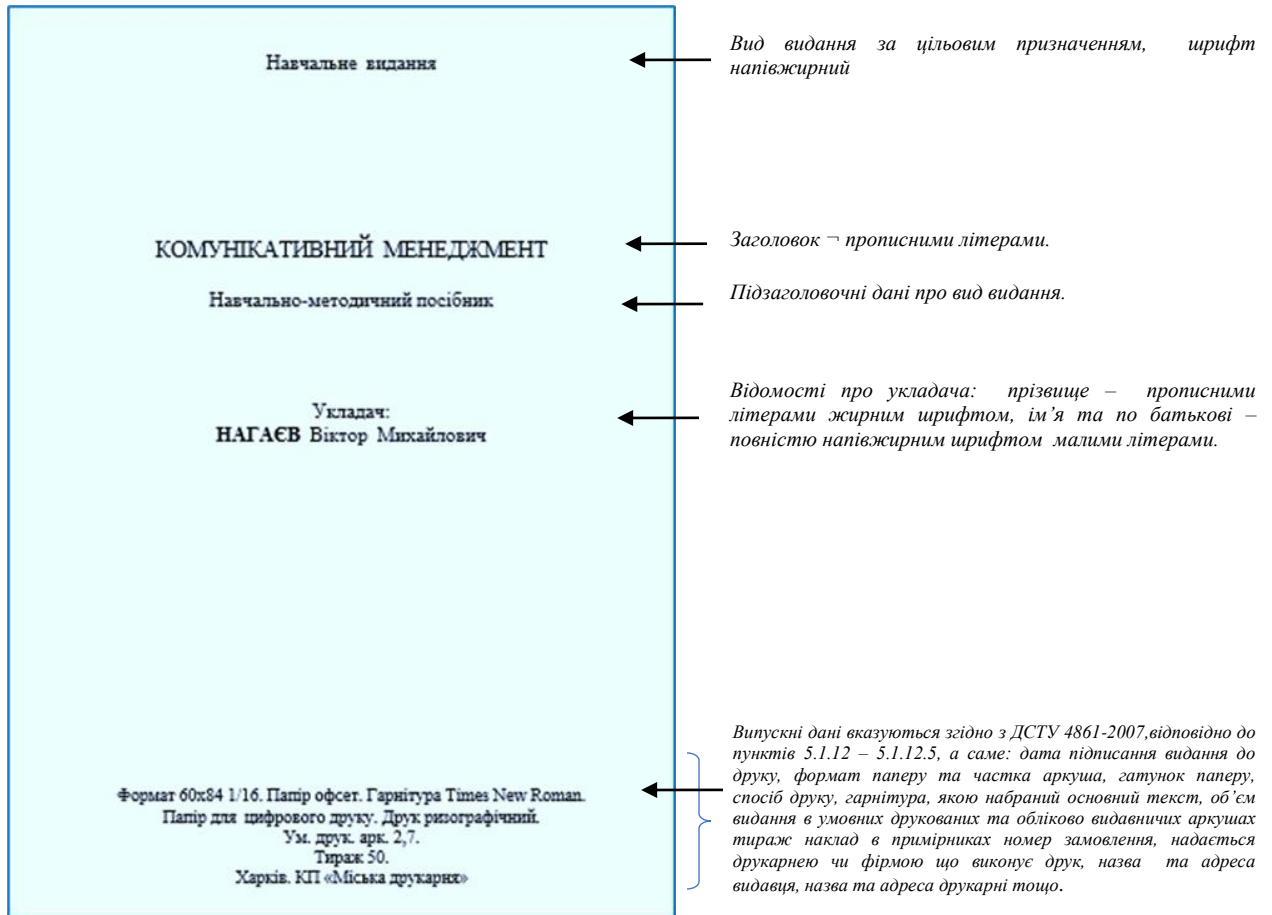
Відомості про рецензентів: ініціали та прізвище –
 жирним шрифтом, курсивом

Макет анотованої каталожної картки, який
 включає бібліографічний запис, авторський
 знак (розміщений ліворуч на рівні рядка з
 назвою), анотацію, рекомендацію щодо
 призначення, індекс УДК (розміщений
 праворуч під анотацією)

Відомості про відповідального за випуск: прізвище
 та ініціали жирним шрифтом, посада

Знак охорони авторського права, вирівнювання
 праворуч

Прикінцева сторінка

Вимоги до комп'ютерного оригінал-макету для навчального і навчально-методичного видання

ФОРМАТ 60×84 1/16 (A5)

1. При наборі комп'ютерного оригінал-макету використовується лист формату А4 (297×210 мм).

Поля форматної сторінки повинні мати такі розміри:

- ліве і праве – 2,35 см;
- верхнє – 2,5 см;
- нижнє – 3 см.

Колонтитули:

- відстань до колонтитула – 2,7 см.

2. Текст оригінал-макету рукопису повинен бути набраний стандартним шрифтом 14 Times New Roman (світлим) через одинарний інтервал. При складних таблицях допускається шрифт 12.

3. Підписи під рисунками і примітки в тексті слід набирати без пробілу між рядками.

4. Обкладинка, титульний лист, зворотна сторінка титулу, та сторінки з відміткою вихідних даних (оформлюються за зразками у додатках), не нумеруються, нумерація починається з цифри 3. Решта сторінок нумерується за

порядковими номерами. Номери сторінок не повинні виходити за праву або ліву межі тексту і розташовуватися всередині макетного листа, а не над ним.

5. Ілюстрації і таблиці не повинні виходити за праву і ліву межі макетного листа.

6. Заголовки і підзаголовки необхідно виділяти жирним шрифтом і відокремлювати від основного текстового матеріалу зверху і знизу одинарним інтервалом, а кожен рядок набирати посередині формату, без відступів праворуч і ліворуч. В кінці заголовків і підзаголовків крапка не друкується, переноси в заголовках не допускаються. При виділеннях всередині тексту можна використовувати курсив, напівжирний шрифт, розрядку.

7. Рекомендовані розміри знаків для набору формул:

- великі літери і цифри – 7-8 мм;
- малі – 4 мм;
- показники ступеня і індекси – не менше 2 мм. Формули слід набирати жирним курсивом – кегель 16, так само набирати і позначення, що зустрічаються в тексті.

8. Кількість сторінок у виданні повинно бути кратне чотирьом. Порожні сторінки та сторінки, в повному обсязі заповнені, не допускаються.

9. Якщо оригінал-макет складається більш ніж з одного файлу (не рекомендується), слід дотримуватися цих вимог у всіх файлах, а також необхідних параметрів, якщо документ складається з кількох розділів.

11. Якщо файлів декілька, то врахувати, щоб в кожному з них поля були ідентичні.

Примітка. Якщо потрібно видати навчальне або навчально-методичне видання у форматі 60×84 1/8 (A4) (без зменшення), необхідно дотримуватися таких параметрів форматної сторінки:

- ліве і праве поле – 2 см;
- верхнє – 2 см;
- нижнє – 2,5 см.

Колонтитули:

- відстань до колонтитула – 2 см.

Формати книжкових видань

В Україні формати книжкових та журнальних видань стандартизовані в ДСТУ 4489:2005.

Наприклад, формат 84×90/32 визначає розмір сторінки до обрізки 210×112,5 мм, а після обрізки 200 мм х 107,5 мм:

84×90/32 означає, що на аркуші паперу розміром 84х90 см буде розміщено 32 сторінки.

Щоб отримати 32 сторінки, коротшу сторону слід скласти учетверо (поділити на 4), а довшу увосьмеро (поділити на на 8). Виходить 210×112,5 мм.

Умовний друкований аркуш

Видання (книги, брошури тощо) друкують на папері різних форматів.

З метою зіставлення друкованих обсягів різноформатних видань введено загальний вимірювач – друкований аркуш формату 60x90 см. Цей формат і являє собою один умовний друкований аркуш. До нього прирівнюються друковані аркуші всіх інших форматів.

Для переведення фізичних друкованих аркушів в умовні необхідно обсяг видання у фізичних друкованих аркушах помножити на число, яке показує скільки умовних друкованих аркушів вміщується в одному фізичному. Таке число, різне для фізичних форматів, називається *перевідним коефіцієнтом*.

Наприклад: якщо формат аркуша 60×84 см, а обсяг у фізичних друкованих аркушах дорівнює 5, то обсяг в умовних друкованих аркушах дорівнює $5 \times 0,93 = 4,65$. Результат округлюється до сотих.

Знаючи коефіцієнти переведення фізичних друкованих аркушів усіх стандартних форматів легко підрахувати обсяг будь-якого видання в умовних друкованих аркушах, помноживши його обсяг у фізичних друкованих аркушах на перевідний коефіцієнт (таблиця).

Випускні дані надаються за такою формою.

Підписано до друку 18.05.2015 р.
 Формат 60x84/16.
 Папір офсет. Друк офсет.
 Ум. друк. арк. 32,32
 Наклад 300 прим.
 Видавництво та друк: "ОЛДІ – ПЛЮС"
 73033, м.Херсон, а/с 15
 e-mail oldi-ks@i.ua
 Свід. ХС №2 від 16.08.2000 р.

Коефіцієнти переведення фізичних друкованих аркушів в умовні

Формат аркуша	Коефіцієнт переведення	Формат аркуша паперу, см	Коефіцієнт переведення
60x70	0,78	70x100	1,30
60x84	0,93	70x108	1,40
60x100	1,11	75x90	1,25
60x108	1,20	80x100	1,48
61x86	0,97	84x90	1,40
70x75	0,97	84x100	1,56
70x84	1,09	84x108	1,68
70x90	1,17	90x100	1,67

Авторський аркуш (*авторський лист*) — умовна одиниця вимірювання обсягу текстової та ілюстративної інформації літературного твору, що використовується у видавничій справі і є основою для обліку праці [автора](#), [укладача](#), [рецензента](#) ін. Один авторський аркуш дорівнює 40 000 друкованих знаків прозового тексту (враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами), чи 40 кілобайтам комп'ютерного тексту в DOC-форматі (разом із проміжками), чи 700 віршованим рядкам, чи 3000 см²

площі ілюстративного матеріалу на сторінках видання. Обсягом авторського аркуша можна вважати 22 сторінки друкованого тексту за умови приблизно 1800 знаків на сторінку.

Розташування ілюстрацій

1. Ілюстрації слід розташовувати відразу ж після посилання на них в тексті, набравши нижче (Рис. 1 – підпис).

2. Підписи потрібно набирати без інтервалу між рядками, причому вони не повинні виходити за межі ілюстрацій і тим більше макетного листа.

3. Ілюстрації допускаються в растровому і векторному вигляді.

Растрові ілюстрації повинні бути в чорно білі «B/W» 1 біт з роздільною здатністю не менше 300 dpi, тип файлу «* .TIF». Для того щоб імпортувати растрове зображення в MS Word, необхідно виконати наступні дії: в меню «Вставка» вибрати «Малюнок», а далі – «З файлу». Ні в якому разі не можна вставляти растровий малюнок через буфер обміну або OLE-зв'язок.

Векторні ілюстрації можуть бути виконані в будь-якому зручному для автора додатку і вставлені в MS Word через буфер обміну.

4. Дописи на ілюстраціях необхідно давати без скорочень (за винятком загальноприйнятих).

5. В залежності від розміру ілюстрації слід розташовувати:

а) на сторінку, тобто на весь формат макетного листа;

б) на смугу, тобто на всю ширину макетного листа;

в) зліва (на парній) або праворуч (на непарній) сторінці, а паралельно набирати текстовий матеріал.

Правила набору таблиць

1. Текст і цифровий матеріал таблиць слід набирати через одинарний інтервал (при необхідності – без інтервалу між рядками) відразу ж після посилання на них.

2. Ніякі скорочення слів, крім загальноприйнятих, в таблицях не допускаються.

3. В залежності від розмірів таблиці слід розташовувати так само, як ілюстрації (див. вище).

4. Текст всередині граф не повинен виходити за лінії, що обмежують графу по ширині.

5. Верхню лінію таблиці потрібно відокремлювати від заголовка одинарним інтервалом (4 мм між рядками).

6. При перенесенні таблиці зі сторінки на сторінку слід повторити головку таблиці. Над продовженням таблиці на новій сторінці набирається заголовок, наприклад: «Продовження табл. 5» (якщо таблиця на цій сторінці не закінчена) або «Закінчення табл. 5 » (якщо таблиця на цій сторінці закінчена).

7. Примітки до таблиці необхідно набирати безпосередньо під таблицею незалежно від того, пов'язані вони з таблицею знаком *або позначені словом «Примітка».

Зразки оформлення. Наукова література

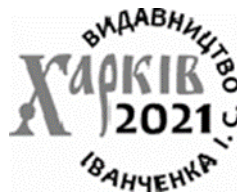
Зразок 1. Монографія

Обкладинка

**Н. Л. САВИЦЬКА,
Г. Л. ЧМІЛЬ,
Н. М. ДЖГУТАШВІЛІ**

**КЛІЄНТ-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ
В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ**

Монографія

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Н. Л. Савицька, Г. Л. Чміль, Н. М. Джгуташвілі

**КЛІЄНТ-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ
В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ**

Монографія

Харків
Харків: Видавець Іванченко І. С.
2021

УДК 005.95-051:640.4
С 13Затверджено
Вченою радою Державного біотехнологічного університету
Протокол № _____ від _____ 20__ р.**Рецензенти:****Бондаренко О. С.** доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри маркетингу Київського національного торговельно-економічного університету;**Шимановська-Діаніч Л. М.** доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту Полтавського університету економіки і торгівлі;**Шталь Т. В.** доктор економічних наук, професор, професор кафедр міжнародної економіки та менеджменту Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця**Савицька Н.Л.**С-13 Клієнт-орієнтоване управління в готельно-ресторанному бізнесі : монографія / Н. Л. Савицька, Г. Л. Чміль, Н. М. Джгуташвілі. – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2021. – 209 с.
ISBN 978-617-8059-46-0

У монографії обґрунтовано теоретичні засади, розроблено науково-методичні та практичні рекомендації щодо клієнт-орієнтованого управління закладами готельно-ресторанного бізнесу. Опрацьовано теоретичні засади сервісного менеджменту як концепції управління в готельній індустрії; узагальнено сучасні підходи та запропоновано клієнт-орієнтовану модель сервісного продукту готелю; обґрунтовано концептуальні засади управління клієнт-орієнтованістю готелю. Здійснено аналіз глобальних викликів та виявлено передумови формування клієнт - орієнтованістю сервісу; запропоновано науково-методичний інструментарій оцінювання рівня клієнт-орієнтованості готелю. Визначено особливості управління клієнтським досвідом та здійснено апробацію системи забезпечення клієнт-орієнтованості сервісу готелю.

Монографію рекомендовано для наукових працівників, фахівців-практиків, викладачів та здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

УДК 005.95-051:640.4

© Савицька Н. Л., Чміль Г. Л.,
Джгуташвілі Н. М., 2021.

© ДБТУ, 2021.

ISBN 978-617-8059-46-0

Наукове видання

САВИЦЬКА Наталя Леонідівна
ЧМІЛЬ Ганна Леонідівна
ДЖГУТАШВІЛІ Наталія Миколаївна

**КЛІЄНТ-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ
В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ**

Монографія

В авторській редакції

Підп. до друку 27.12.2021 р. Формат 60 84/16.
Гарнітура Таймс. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 12,1. Тираж 300 пр. Зам. № 27-12.

Видавництво та друк ФОП Іванченко І. С.
пр. Тракторобудівників, 89-а/62, м. Харків, 61135.
Тел.: +38 (050/093) 40-243-50.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
та розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК №4388 від 15.08.2012 р. www.monograf.com.ua

М.О. Білик

**БІОЛОГІЧНИЙ
ЗАХИСТ РОСЛИН
ВІД ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ**

Підручник

**Харків
«Майдан»
2022**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

М.О. Білик

**БІОЛОГІЧНИЙ
ЗАХИСТ РОСЛИН
ВІД ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ**

Підручник

Харків
Майдан
2022

УДК 632.937(075.8)

Б 61

Затверджено

Вченою радою Державного біотехнологічного університету

Протокол №__ від _____ р.

Рецензенти:

М.М. Доля, д-р. с.-г. наук, професор Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Є.М. Білецький, д-р. біол. наук, професор Державного біотехнологічного університету;

Г.І. Яровий, д-р. с.-г. наук, професор Державного біотехнологічного університету

Білик М.О.

Б-61 Біологічний захист рослин від шкідливих організмів: підручник /

М.О. Білик. – Харків: Майдан, 2022. – 356 с.

ISBN 978-617-619-202-2

Висвітлено теоретичні основи біологічного захисту рослин від шкідників хвороб та бур'янів. Здійснено оцінку сучасного рівня розвитку біологічного методу в інтегрованому захисті рослин, який найповніше відповідає цілям охорони довкілля і здоров'я людини. Викладено характеристику найважливіших природних ворогів шкідливих організмів рослин, біологічних препаратів, технології їх лабораторного виробництва та застосування.

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 202 «Захист і карантин рослин», 201 «Агрономія» аграрних закладів вищої освіти. Видання буде корисним для спеціалістів біологічних лабораторій та біофабрик, спеціалістів аграрних підприємств, фермерів, садівників та городників-аматорів

УДК 632.937(075.8)

© Білик М. О., 2022

© ДБТУ, 2022

ISBN 978-617-619-202-2

Навчальне видання

БЛИК Микола Олексійович

**БІОЛОГІЧНИЙ
ЗАХИСТ РОСЛИН
ВІД ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ**

Підручник

Підпис. до друку _____ . Формат 60 x 84 1/16. Гарнітура Таймс.
Друк. офсетний. Обсяг: 20,3 ум.-друк. арк.; 22,3 обл.-вид. арк. Тираж 100
Замовлення _____

Видавництво «Майдан»
Україна, 61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 59
Телефон: (057) 700-37-30

**СУЧАСНІ ПЕСТИЦИДИ
І ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ
ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ**

Навчальний посібник

**Харків
2022**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ПЕСТИЦИДИ
І ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ

Навчальний посібник

Харків
Харків: Видавництво Іванченка І.С
2022

УДК 632.95.2
С-89Затверджено
Вченою радою Державного біотехнологічного університету
Протокол № _____ від _____ р.**Авторський колектив:**

В.П. Туренко, М.О. Білик, С.В. Станкевич, І.В. Забродіна, К.Ю. Сагіров

Рецензенти:**О.В. Куц**, д-р с.-г. наук, старш. наук співроб., директор Інституту овочівництва і баштанництва НААНУ;**Р.В. Антощенко**, д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри мехатроніки та деталей машин Державного біотехнологічного університету;**Є.Ю. Кучеренко**, канд с.-г. наук, завідувач лабораторії імунітету рослин до хвороб та шкідників Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУС-89 Сучасні пестициди і технічні засоби їх застосування: навч. посіб. /
В.П. Туренко, М.О. Білик С.В. Станкевич та ін. – Харків: Видавництво
Іванченка І.С., 2022. – 564 с.
ISBN 978-617-7634-01-9

У навчальному посібнику висвітлено загальні питання сучасної фітофармакології, охарактеризовано науково обґрунтоване застосування сучасних хімічних і біологічних засобів захисту рослин, токсиколого-гігієнічні і фізико-хімічні властивості новітніх фітофармакологічних засобів захисту рослин та їх поведінку в довкіллі. Значну увагу приділено екологічно безпечному застосуванню сучасних засобів захисту рослин в інтегрованих технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Представлено технічні засоби захисту рослин, Державні санітарні правила транспортування, зберігання та застосування пестицидів та основні вимоги і техніка безпеки при роботі з технічними засобами їх застосування. Відомості щодо регламентів застосування пестицидів відповідають «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні». Навчальний посібник призначений для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації зі спеціальностей «Захист і карантин рослин», «Агрономія» та «Екологія».

Буде корисним і для фахівців сільського та лісового господарства, держпродспоживслужби, студентів закладів післядипломної освіти та організацій усіх форм власності, діяльність яких пов'язана з використанням пестицидів і технічних засобів їх застосування.

УДК 632.95.2

© Державний біотехнологічний університет, 2022
© Туренко В.П., Білик М.О., Станкевич С.В.,
Забродіна І.В., Сагіров К.Ю., 2022

ISBN 978-617-7634-01-9

Навчальне видання

СУЧАСНІ ПЕСТИЦИДИ І ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Навчальний посібник

ТУРЕНКО Володимир Петрович

БЛИК Микола Олексійович

СТАНКЕВИЧ Сергій Володимирович

ЗАБРОДІНА Інна Вікторівна

САГІРОВ Костянтин Юрійович

Підписано до друку _____. Формат 60x84x16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн.друк.аркушів – 15,11. Обл.-вид. аркушів – 11,20.
Наклад 300

Видавництво та друк
ФОП Іванченко І.С.
пр. Тракторобудівників,89-а/62, м. Харків, Україна, 61135.
тел.: +38 (050/093) 40-243-50.
Свідоцтво ДК № 4388 від 15.08.2012 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування**

Т. О. Ставерська, О. П. Близнюк, Г. Г. Лисак

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Курс лекцій

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 072 «Фінанси,
банківська справа
та страхування»**

**Харків
2022**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Т. О. Ставерська, О. П. Близнюк, Г.Г. Лисак

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Курс лекцій

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 072 «Фінанси,
банківська справа
та страхування»**

Затверджено
рішенням Науково-методичної ради
факультету економічних
відносин та фінансів
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 336.7
Г-43

Схвалено
на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Протокол № ____ від _____ р.

Рецензенти:

В.А.Гросул, доктор екон. наук, проф. Державного біотехнологічного університету
Н.Б.Кащена, доктор екон. наук, проф. Державного біотехнологічного університету

Г-43 Гроші та кредит : курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Т.О. Ставерська, О.П. Близнюк, Г.Г. Лисак / – Електрон. дані. – Х. : ДБТУ, 2022. – 384 с.

Курс лекцій з дисципліни «Гроші та кредит» складений відповідно до програми навчальної дисципліни. У курсі лекцій висвітлені теоретичні аспекти функціонування в ринковій економіці таких економічних категорій, як гроші, кредит, грошовий та валютний ринки, визначені на цій основі методологічні засади формування, розвитку та діяльності банків, банківської, грошової та валютної систем. Проаналізовані процеси розвитку кількісної теорії грошей, сутність кейнсіанських та монетаристських грошових концепцій. Призначено для здобувачів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових і практичних працівників.

УДК 336.7

Відповідальний за випуск: Т.О. Ставерська, кандидат економічних наук, доцент

© Ставерська Т.О.,
Близнюк О.П., Лисак Г.Г., 2022
© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Курс лекцій

СТАВЕРСЬКА Тетяна Олександрівна

БЛИЗНЮК Оксана Павлівна

ЛИСАК Галина Георгіївна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

ДБТУ

61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, бізнесу та права
Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування**

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ ТА КОМУНІКАЦІЯМИ

Навчально-методичний посібник

**Харків
2022**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, бізнесу та права
Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ ТА КОМУНІКАЦІЯМИ

Навчально-методичний посібник

для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни
здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання, спеціальності
073 «Менеджмент»

Затверджено
рішенням Науково-методичної
ради факультету менеджменту,
бізнесу та права
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 005:316.77

У-67

Схвалено

на засіданні кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Рецензенти :

Л. М. Матросова, професор кафедри економіки та менеджменту Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, д-р екон. наук, професор;

Н.І. Рижикова, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д-р екон. наук, професор.

У-67 Управління конфліктами та комунікаціями : навчально-методичний посібник для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 073 «Менеджмент» / Держ. біотехн. ун-т ; Уклад. В.М. Нагаєв. – Харків : КП «Міська друкарня», 2022. – 64 с..

Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни розроблений у відповідності з програмою курсу «Управління конфліктами та комунікаціями». Видання містить методичну інформацію щодо організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів за дистанційною формою навчання, а також рекомендації із самоуправління навчально-творчою діяльністю здобувачів. За темами курсу запропоновано індивідуальні навчально-дослідні завдання для формування дослідницьких навичок та творчих здібностей, контрольні питання, короткий перелік базових понять.

Видання призначене для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 073 «Менеджмент».

УДК 005:316.77

Відповідальний за випуск: О. В. Смігунова канд. екон. наук, доцент.

© В. М. Нагаєв, 2022

© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ ТА КОМУНІКАЦІЯМИ

Навчально-методичний посібник

Нагаєв Віктор Михайлович

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра мовної підготовки

Є. С. Ємельянова, О. В. Мокроменко

PROFESSIONAL ENGLISH
AT
AGRARIAN TECHNICAL UNIVERSITY

ПРОФЕСІЙНА АНГЛІЙСЬКА
ДЛЯ
АГРАРНИХ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Навчально-методичний посібник

Харків
2022

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра мовної підготовки

Є. С. Ємельянова, О. В. Мокроменко

**PROFESSIONAL ENGLISH
AT
AGRARIAN TECHNICAL UNIVERSITY**

**ПРОФЕСІЙНА АНГЛІЙСЬКА
ДЛЯ
АГРАРНИХ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ**

Навчально-методичний посібник

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної форми навчання інженерних спеціальностей

Затверджено
рішенням Науково-методичної
ради факультету менеджменту,
адміністрування та права
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 811.111(075.8)
Є-60

Схвалено
на засіданні кафедри мовної підготовки
Протокол № ____ від _____ 2022 р.

Рецензенти:

В. П. Сімонок, д-р філолог. наук, проф., Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

В. В. Тупоненко, канд. пед. наук. Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Ємельянова Є. С.

Є-60 Professional English at Agrarian Technical University = Професійна англійська для аграрних технічних університетів [Текст]: навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навч. інж. спец./ Є. С Ємельянова, О. В. Мокроменко ; Держ. біотехн. ун-т. – Харків: Щедра садиба плюс, 2022.– 115 с.

Метою навчально-методичного посібника є розвиток діяльнісної іншомовної компетентності як у повсякденних, загальних ділових так і фахових ситуаціях, які поряд з навчанням іншомовного професійного спілкування, передбачають усвідомлення здобувачем зв'язків між власною та іноземними культурами. Текстовий матеріал обрано за актуальними темами. В додатках вміщено тестові завдання з ключами для самоконтролю знань, а також творчі завдання з розвитку монологічного і діалогічного мовлення.

Видання призначене здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної або заочної форми навчання інженерних спеціальностей.

УДК 811.111(075.8)

Відповідальний за випуск А. О. Колесник, канд. техн. наук.

© Ємельянова Є. С., Мокроменко О. В. 2022

© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

**ЄМЕЛЬЯНОВА Є. С.
МОКРОМЕНКО О. В.**

PROFESSIONAL ENGLISH
AT
AGRARIAN TECHNICAL UNIVERSITY

ПРОФЕСІЙНА АНГЛІЙСЬКА
ДЛЯ
АГРАРНИХ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Навчально-методичний посібник

(Англійською мовою)

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра фармакології та паразитології

РЕЦЕПТУРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Робочий зошит

студента _____ групи _____ курсу

Викладач: к. вет. н.

Прізвище,

ім'я, по-батькові

Харків 2022

Затверджено
Науково-методичною радою факультету ветеринарної медицини ДБТУ
(підкомісія з дисциплін клінічної підготовки)
протокол № ___ від _____ 2022 р.

Схвалено на засіданні
кафедри фармакології та паразитології ДБТУ
протокол № ___ від _____ 2022 р.

Рецензенти:

Северин Р.В. - к. вет. н., доцент, завідувач кафедри епізоотології та мікробіології
Державного біотехнологічного університету.

Кібкало Д.В. – д.вет.н., професор кафедри внутрішніх хвороб і клінічної діагностики
тварин Державного біотехнологічного університету.

Рецептура ветеринарної медицини. Робочий зошит / Нікіфорова О.В.,
Гаркуша І.В., Пономаренко О.В., Ладогубець О.В., Дученко К.А. – Харків:
ДБТУ, 2022. – 78 с.

Викладено комплексно, з урахуванням сучасних досягнень фармакології,
теоретичний і методичний матеріал по засвоєнню ветеринарної рецептури. Це допоможе
вивчити ветеринарну рецептуру, необхідну для успішного освоєння практичних навичок
по ветеринарній фармакології. Актуальність поставлених питань і конкретизація
відповідей на них сприяє кращому засвоєнню пройденого матеріалу.

Для підготовки фахівців у вищих аграрних навчальних закладах III–IV рівнів
акредитації за спеціальністю 211 – «Ветеринарна медицина».

Видання вперше

© Нікіфорова О.В., Гаркуша І.В., Пономаренко О.В.,
Ладогубець О.В., Дученко К.А.,
2022

Навчальне видання

НІКІФОРОВА Ольга Василівна
ГАРКУША Іван В'ячеславович
ПОНОМАРЕНКО Ольга Вікторівна
ЛАДОГУБЕЦЬ Олена Василівна
ДУЧЕНКО Катерина Андріївна

РЕЦЕПТУРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Робочий зошит

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

Зразки оформлення навчально-методичної літератури

*Зразок 8. Методичні вказівки для
самостійного вивчення дисципліни
Обкладинка*

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування**

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

**Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент»**

**Харків
2022**

*Зразок 8. Методичні вказівки для
самостійного вивчення дисципліни
Титульна сторінка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент»

Затверджено
рішенням навчально-методичної
комісії факультету менеджменту,
адміністрування та права
Протокол № _____
від _____р.

Харків
2022

УДК 658(076)

О-60

Схвалено на засіданні кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
Протокол №_____ від _____ р.

Рецензенти:

Т. А. Власенко, завідувачка кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доктор економічних наук;

О. В. Дудник, завідувачка кафедри менеджменту ПЗВО «Харківський технологічний університет «ШАГ», кандидат економічних наук.

О-60 Операційний менеджмент: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / укладач: О. В. Грідін ; ДБТУ. – Харків : [б. в.], 2022. – 118 с.

Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Операційний менеджмент» містять опис, програму та структуру викладання навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Наведена деталізована тематика теоретичного та практичного курсів дисципліни. Представлені рекомендації щодо підготовки індивідуального завдання та рефератів. Методичні вказівки містять запитання для проведення підсумкового контролю знань, наведені методи оцінювання, глосарій та список рекомендованої літератури. Окремо викладені засади академічної доброчесності учасників освітнього процесу. Методичні вказівки можуть бути корисними та цікавими для здобувачів інших спеціальностей, науково-педагогічних працівників, керівників і спеціалістів підприємств та організацій тощо.

УДК 658(076)

Відповідальна за випуск: Смігунова О.В., к.е.н., доцент

© Грідін О. В., 2022
© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

Укладач:

ГРІДІН Олександр Володимирович

Підписано до друку 22.09.2022 р.
Формат 60 x 84 1/16. Гарнітура Garamond Умовн. друк. арк. – 7,4.
Наклад – 100 прим.
Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни містять:

- опис навчальної дисципліни;
- мету навчальної дисципліни;
- програму навчальної дисципліни;
- структуру навчальної дисципліни;
- самостійне опрацювання тем з вказуванням літературних джерел;
- рекомендовану літературу і електронний ресурс;
- питання для самоконтролю (тести);

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра мовної підготовки

**УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

**Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної, заочної навчання спеціальності 181 Право**

**Харків
2022**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра мовної підготовки

**УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної, заочної навчання спеціальності 181 Право

Затверджено
рішенням навчально-методичної комісії
факультету менеджменту,
адміністрування та права
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 811.161.2(072)

У 45

Схвалено
на засіданні кафедри мовної підготовки
Протокол № ____ від _____ р.

Рецензенти:

О. С. Дьолог, канд. філолог. наук, доц. кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Ю. В. Бугаєвська, канд. філолог. наук, доц. кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

У-45 Українська мова (за професійним спрямуванням) : метод. вказівки для самост. вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заоч. навч. спец. 181 Право / Держ. біотехнол. ун-т ; уклад. Л. В. Бабай.– Харків : [б. в.], 2022.– 50 с.

Мета видання - розвиток у здобувачів самостійного контролю знань з української мови професійного спрямування. Тексти, контрольні запитання, вправи та практичні завдання побудовані на матеріалах лекцій. Комплекс вправ підібраний таким чином, щоб завдання були спрямовані на вміння розпізнавати, розуміти і використовувати професійну термінологію.

Методичні вказівки призначені здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм навчання спеціальності 181 Право.

УДК 811.161.2(072)

Відповідальний за випуск Т. Л. Полякова, канд. філолог. наук

© Л. В. Бабай., 2022

© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

Укладач:
БАБАЙ Людмила Володимирівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

**Методичні вказівки для виконання практичних, семінарських
занять містять:**

1) структурні елементи для проведення практичного заняття, а саме:

- тему заняття, яка має повністю відповідати робочій навчальній програмі;
- мету заняття, яка виступає як визначений еталон результату педагогічної діяльності на відповідному занятті;
- короткий теоретичний коментар до кожної теми, що допомагає здобувачеві ознайомитися із сутністю питань, обговорюваних/досліджуваних на практичному занятті;
- алгоритм виконання практичної роботи;
- завдання для практичного виконання (розрахунків);
- можуть бути запропоновані зразки розв'язання практичних завдань;
- тексти ситуацій для аналізу, умови завдань тощо, які розглядаються на семінарських практичних заняттях;
- перелік структурних елементів звіту або його зразок;
- питання для самоконтролю;
- рекомендовану навчальну, фахову, наукову монографічну та періодичну літературу для самостійної роботи здобувачів.

2) структурні елементи для проведення семінарського заняття, а саме:

- тему заняття, яка має повністю відповідати робочій навчальній програмі;
- мету заняття, яка виступає як визначений еталон результату педагогічної діяльності на відповідному занятті;
- алгоритм підготовки усної доповіді;
- особливості роботи з джерелами інформації;
- вимоги щодо змісту, обсягу, оформлення реферату;
- вимоги щодо кількості одиниць використаної у ньому літератури;
- перелік корисних з точки зору підготовки електронних ресурсів.

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін**

СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

**Методичні вказівки
до проведення семінарських занять з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форми здобуття освіти
зі спеціальності 242 «Туризм»**

**Харків
2022**

*Зразок 9. Методичні вказівки
до проведення семінарських занять
Титульна сторінка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін

СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

Методичні вказівки
до проведення семінарських занять з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форми здобуття освіти
зі спеціальності 242 «Туризм»

Затверджено
рішенням навчально-методичної
комісії факультету МАП
Протокол _____
від ____ _____ 2022 р.

Харків
2022

*Зразок 9. Методичні вказівки
до проведення семінарських занять
Зворот титульного аркуша*

УДК 101.1:316 (075.8)
Ф 56

Схвалено
на засіданні кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол ___ від _____ р.

Рецензенти:

В. В. Прокопенко, д-р філос. наук, проф., професор кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада ХНУ ім. В.Н. Каразіна;

С. Г. Пилипенко, канд. філос. наук, доц., доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін Державного біотехнологічного університету.

Ф 56 Соціальна філософія : метод. вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ден. та заоч. форми здобуття освіти зі спец. 242 «Туризм» / Державний біотехнологічний університет; авт.-уклад. Д.Л. Кобелева. – Харків : [б. в.], 2022. – 17 с.

Методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни «Соціальна філософія» розроблено відповідно до навчальної програми. Видання включає програму та структуру навчальної дисципліни, теми для самостійного засвоєння здобувачами (з вказуванням літературних джерел), рекомендовану літературу та електронний ресурс, питання для самоконтролю. Видання призначено здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спеціальності 242 «Туризм».

УДК 101.1:316 (075.8)

Відповідальний за випуск: Н. І. Моїсєєва, д-р екон. наук, проф.

© Д. Л. Кобелева, 2022
© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

Методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни

Автор-укладач

КОБЕЛЄВА Даля Леонідівна

Формат 60x84/16 Гарнітура Times New Roman

Папір для цифрового друку.

Друк ризографічний. Ум. друк. арк. _.

Тираж ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
м. Харків, 61002, вул. Алчевських, 44

*Зразок 10. Методичні вказівки
до виконання практичних робіт
Обкладинка*

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет енергетики, цифрових та комп'ютерних технологій
Кафедра автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій**

**ПРОЄКТУВАННЯ СИСТЕМ
ПРОГРАМНОГО КЕРУВАННЯ**

**Методичні вказівки
до виконання практичних робіт**

**для здобувачів денної та заочної форм навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології**

**Харків
2022**

*Зразок 10. Методичні вказівки
до виконання практичних робіт
Титульна сторінка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет енергетики, цифрових та комп'ютерних технологій
Кафедра автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій

ПРОЄКТУВАННЯ СИСТЕМ ПРОГРАМНОГО КЕРУВАННЯ

Методичні вказівки
до виконання практичних робіт

для здобувачів денної та заочної форм навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Затверджено
рішенням навчально-методичної комісії
факультету енергетики, цифрових та
комп'ютерних технологій
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 681.513.2(072)

П 32

Схвалено на засіданні кафедри
автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій
Протокол № _____ від _____ р.

Рецензенти:

Є.С. Венцель, д-р техн. наук, проф. Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

Л. С. Тимошенко, д-р техн. наук, проф. Державного біотехнологічного університету

П-32 Проєктування систем програмного керування : метод. вказівки до виконання практич. робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заоч. форм навч. спец. 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології ; Держ. біотехнол. ун-т ; уклад.: М. О. Ткаченко, С. М. Бойко. – Харків : [б. в.], 2022.– 27 с.

Методичні вказівки включають 6 практичних робіт та список літератури до них . Матеріал розкриває сутність технічних засобів, їх властивості, особливості, умови, за яких можуть бути створені кращі зразки. Майбутні фахівці повинні володіти основами методології розробки нових виробів і систем

Видання призначене здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології.

УДК 681.513.2(072)

Відповідальний за випуск: С. О. Тимчук, д-р техн. наук

© Ткаченко М. О., Бойко С. М., 2022

© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

**ПРОЄКТУВАННЯ СИСТЕМ
ПРОГРАМНОГО КЕРУВАННЯ**

Методичні вказівки
до виконання практичних робіт

Укладачі:

ТКАЧЕНКО Микола Олександрович,
БОЙКО Степан Михайлович

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт містять структурні елементи для проведення лабораторної роботи, а саме:

- тему заняття, яка має повністю відповідати робочій навчальній програмі;
- мету та завдання кожної лабораторної роботи, методика її виконання;
- перелік обладнання та приладів, необхідних для досягнення запланованого результату;
- короткий теоретичний коментар за кожною темою, що дозволяє здобувачеві зрозуміти суть явищ які досліджуються на лабораторному занятті;
- алгоритм виконання лабораторної роботи;
- перелік структурних елементів звіту або його зразок;
- питання для самоконтролю;
- рекомендовану навчальну, фахову, наукову монографічну та періодичну літературу для самостійної роботи здобувачів;.
- порядок захисту лабораторної роботи.

*Зразок 11. Методичні вказівки
до виконання лабораторних робіт
Обкладинка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мехатроніки та інжинірингу
Кафедра фізики та математики

ФІЗИКА З ОСНОВАМИ БІОФІЗИКИ ТВАРИН

**Методичні вказівки
до виконання лабораторних робіт з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми
навчання
зі спеціальності 204 «Технологія виробництва
і переробки продукції тваринництва»**

**Харків
2022**

*Зразок 11. Методичні вказівки
до виконання лабораторних робіт
Титульна сторінка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мехатроніки та інжинірингу
Кафедра фізики та математики

ФІЗИКА З ОСНОВАМИ БІОФІЗИКИ ТВАРИН

Методичні вказівки
до виконання лабораторних робіт з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної форми навчання зі спеціальності
204 «Технологія виробництва
і переробки продукції тваринництва»

Затверджено
рішенням навчально-методичної комісії
факультету мехатроніки та інжинірингу
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 577.35
Ф 32

Схвалено
на засіданні кафедри фізики та математики
Протокол ____ від _____ р.

Рецензенти:

О.Є. Загорулько, канд. техн. наук, доц., доцент кафедри обладнання та інжинірингу переробних і харчових виробництв Державного біотехнологічного університету

М. А. Чеканов, канд. техн. наук, доц., доцент кафедри автоматизації та комп'ютерноінтегрованих технологій факультету енергетики, цифрових та комп'ютерних технологій Державного біотехнологічного університету

Ф-32 Фізика з основами біофізики тварин: метод. вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ден. форми навчання зі спец. 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Держ. біотехнологічний ун-т ; авт.-уклад.: А.О. Пак, М.В. Сліпченко, Л.В. Купріянова. – Харків : [б. в.], 2022. – 48 с.

Методичні вказівки розроблено відповідно до програми навчальної дисципліни «Фізика з основами біофізики тварин». Видання включає теоретичну частину, алгоритм виконання лабораторної роботи, контрольні запитання та перелік рекомендованої літератури.

Методичні вказівки призначені здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

УДК 577.35

Відповідальний за випуск : А. О. Пак., д-р техн. наук

© Пак А. О., Сліпченко М.В.,
Купріянова Л. В. 2022
© ДБТУ, 2022

Навчальне видання

ФІЗИКА З ОСНОВАМИ БІОФІЗИКИ ТВАРИН

Методичні вказівки
до виконання лабораторних робіт

Автори-укладачі:

ПАК Андрій Олегович

СЛІПЧЕНКО Максим Володимирович

КУПРІЯНОВА Людмила Володимирівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

Методичні вказівки для виконання курсового проєкту або комплексного курсового тестового завдання (ККТЗ), що передбачені навчальним планом містять:

- тематику курсового проєкту, яка відповідає завданням навчальної дисципліни;
- структуру курсового проєкту, а саме вступ, основну частину, приклади виконання розділів, додатки, список літератури;
- короткі загальні навчально-методичні матеріали за темою роботи із зазначенням основної та додаткової літератури, використання якої дозволяє глибше вивчити окремі питання, які розглянуті в курсовій роботі (проєкті);
- вихідні дані до курсового проєкту;
- методику виконання курсового проєкту (порядок виконання розрахункової частини роботи, графічної частини, методику аналізу отриманих результатів);
- порядок оформлення пояснювальної записки, графічної частини;
- порядок захисту і перелік контрольних питань;
- шкалу оцінювання курсової роботи (проєкту), яка повинна містити бали за повноту та правильність виконання кожного розділу роботи, оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу, захист.
- тематику ККТЗ, яка відповідає завданням навчальної дисципліни;
- структуру ККТЗ
- вихідні дані до ККТЗ;
- методику виконання ККТЗ (теоретичної частини, практичної частини, тестової частини);
- короткі загальні навчально-методичні матеріали за темою ККТЗ із зазначенням основної та додаткової літератури, використання якої дозволяє глибше висвітлити окремі питання;
- порядок оформлення ККТЗ;
- тести до ККТЗ;
- шкалу оцінювання ККТЗ, яка повинна містити бали за повноту та правильність виконання кожного розділу.

*Зразок 12. Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту
Обкладинка*

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування**

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

**Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної (заочної) форми навчання економічних спеціальностей
071 «Облік та оподаткування»**

**Харків
2022**

*Зразок 12. Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту
Титульна сторінка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної (заочної) форми навчання економічних спеціальностей
071 Облік та оподаткування

Затверджено
рішенням начальнико-методичної комісії
факультету економічних відносин і
фінансів
Протокол № _____
від _____ р.

Харків
2022

УДК 631.16:658.14.12
Ф 59

Схвалено
на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Протокол № _____ від _____ 2022 р.

Рецензенти:

В. Г. Шинкаренко, д-р екон. наук, проф. кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

О. М. Гавриць, д-р екон. наук, проф. кафедри фінансів Національного технічного університету “ХПІ”.

Ф-59 Фінанси підприємств: метод. вказівки до виконання курс. проєкту для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навч. екон. спец. / Держ. біотехнол. ун-т; уклад.: О. Г. Малій.– Харків: [б. в.], 2022. – 57 с.

Методичні вказівки підготовлено згідно з навчальною програмою дисципліни “Фінанси підприємств”. Тематикою курсових робіт охоплено основні теми курсу. Наведено також орієнтовні плани курсових робіт, вимоги до оформлення, список рекомендованої літератури.

Видання призначене здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (або заочної) форми навчання економічних спеціальностей.

Відповідальний за випуск Н. Б. Кащена, д-р екон. наук, проф.

*Зразок 12. Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту
Прикінцева сторінка*

Навчальне видання

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту

Укладач:
Малій Олена Григорівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»**

**Методичні вказівки
до виконання кваліфікаційної роботи**

**здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

**Харків
2022**

*Зразок 13. Методичні вказівки
до виконання магістерської дипломної роботи
Титульна сторінка*

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»**

Методичні вказівки
до виконання кваліфікаційної роботи

здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Затверджено
рішенням начальнично-методичної комісії
факультету економічних відносин та
фінансів
Протокол № ____ від _____ р.

Харків
2022

*Зразок 13. Методичні вказівки
до виконання магістерської кваліфікаційної роботи
Зворот титульного аркуша*

УДК 378.22:657.1/.6(063)
К32

Схвалено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Протокол № ___ від _____ р.

Рецензенти:

Л.Б. Гнатишин, д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри обліку і оподаткування Львівського національного університету природокористування;

О.І. Гупорів, д-р екон. наук, проф., професор кафедри глобальної економіки Державного біотехнологічного університету

К-32 Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»: метод. вказівки до виконання кваліфікаційної роботи здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / ДБТУ; уклад.: Н. Б. Кащена, С. І. Василішин, Т. Г. Маренич, В. В. Ярова – Харків, 2022. – 65 с.

Методичні вказівки підготовлено на підставі «Положення про підготовку і захист кваліфікаційних робіт здобувачами Державного біотехнологічного Університету», ухваленого рішенням Вченої ради ДБТУ, протокол № 4 від 23 грудня 2021 р. Регламентують тематику, порядок виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи з обліку і оподаткування на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр», яка виконується на завершальному етапі навчання у закладі вищої освіти.

Видання призначене здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

УДК 378.22: 657.1/.6(063)

Відповідальний за випуск: С.І. Василішин, д-р екон. наук, доц.

© Н. Б. Кащена, С. І. Василішин,
Т. Г. Маренич, В. В. Ярова. 2022.
© ДБТУ, 2022

*Зразок 13. Методичні вказівки
до виконання магістерської кваліфікаційної роботи
Прикінцева сторінка*

Навчальне видання

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»**

Методичні вказівки
до виконання

Укладачі:

КАЩЕНА Наталія Борисівна
ВАСИЛШИН Станіслав Ігорович
МАРЕНИЧ Тетяна Григорівна
ЯРОВА Валентина Василівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ВІДПОВІДНО ДО ДСТУ 8302:2015
«БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ПРАВИЛА
СКЛАДАННЯ»**

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ВІДПОВІДНО ДО ДСТУ 8302:2015
«БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ПРАВИЛА
СКЛАДАННЯ»**

Книги	
<i>Приклади</i>	<i>Однотомні видання</i>
один автор	<p>Станкевич С. В. Шкідники олійних капустяних культур України : навч. посібник / Держ. біотехнол. ун-т. Житомир, 2022. 242 с.</p> <p>Антощенкова В. В. Системи та механізми інноваційного розвитку підприємств галузі тваринництва в системі управління продовольчою безпекою : монографія. Харків : Друкарня Мадрид, 2021. 340 с.</p> <p>Скворчевська Є. Л. Порівняльна педагогіка : конспект лекцій для здобувачів перш. (бакалавр.) рівня вищ. освіти спец. 015 Професійна освіта, 015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології, для студентів ден. та заоч. форм навчання / Держ. Біотехнол. ун-т. Харків, 2022. 117 с.</p>
два автори	<p>Смачило В. В., Божидай І. І. Формування конкурентної стратегії агропромислових підприємств : монографія / Держ. біотехнол. ун-т. Харків : ФОП Рейтинг, 2022. 176 с.</p> <p>Спольнік О. І., Каліберда Л. М. Електромагнетизм : підручник. Харків : Міськдрук, 2017. 276 с.</p> <p>Сумець О. М., Сиромятніков П. С. Виробнича логістика: технічні системи і прийоми раціоналізації переміщення матеріальних потоків : навч. посібник. Харків : ТОВ ПромАрт, 2018. 100 с.</p>
три автори	<p>Семенюк Д. П., Петренко О. В., Якушенко Є. М. Обладнання для холодильної та електромагнітної обробки харчових продуктів. Ч. 1 : навч. посібник. Харків : ДБТУ, 2022. 184 с.</p> <p>Винограденко С. О., Макеева Л. М., Степаненко Т. О. Практикум з геодезії / Держ. біотехнол. ун-т. Харків : ДБТУ, 2022. 75 с.</p> <p>Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія : підручник. Харків : Вид-во Стеценко І. І., 2017. 180 с.</p>

<p>чотири і більше авторів</p>	<p>Основи біохімії у тваринництві : навч. посібник / О. Ф. Чечуй та ін. ; Держ. біотехнол. ун-т. Харків : ДБТУ, 2022. 161 с.</p> <p>Економічні розрахунки в інженерній діяльності на прикладах задач електроенергетики : підручник / М. М. Черемісін та ін. Харків : ФОП Панов А. М., 2018. 228 с.</p> <p>Українсько-англійський словник термінів технологічних систем ремонтного виробництва / О. І. Сідашенко та ін. Харків, 2016. 412 с.</p>
<p>автор(и) редактор(и) упорядник(и) (автор-укладач(и))</p>	<p>Методи аналізу соціологічних даних : методичні рек. для студентів спец. 054 Соціологія, перш. (бакалавр.) рівень освіти / Держ. біотехнол. ун-т ; авт.-уклад. І. С. Нечитайло. Харків : ДБТУ, 2022. 64 с.</p> <p>Основи трибології : підручник / А. М. Антипенко та ін. / за ред. В. А. Войтова. Харків : ЧП Червяк, 2008. 342 с.</p> <p>Облаштування об'єктів агробізнесу : навч. посібник / М. В. Марченко та ін. ; за ред.: О. В. Нанки, О. А. Науменко. Харків : Діса Плюс, 2018. 434 с.</p>
<p>автор(и) та перекладач(и)</p>	<p>Українка, Леся. Повне академічне зібрання творів : у 14 т. Т. 8. Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше. Упоряд.: О. Маланий [та ін.] ; ред. т. М. Стріха ; Волин. нац. ун-т ім. Л. Українки. Луцьк : ВНУ, 2021. 1120 с.</p> <p>Laplace P. S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F. W. Truscott, F. L. Emory. Original work published 1814. New York, NY: Dover, 1951. 196 p.</p>
<p>без автора</p>	<p>Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол.: В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2012. 1128 с.</p> <p>Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Генеза, 2004. 736 с.</p> <p>Наука і методика : зб. наук.-метод. пр. Вип. 27 / НМЦ інформ.-аналіт. забезпечення діяльності аграр. ВНЗ "Агроосвіта". Київ : Агроосвіта, 2014. 74 с.</p>
<p><i>Багатотомні видання</i></p>	
<p><i>Приклади</i></p>	<p>Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p> <p>Семенюк Д. П., Петренко О. В., Якушенко Є. М. Обладнання для холодильної та електромагнітної обробки харчових продуктів : навч. посібник. у 2 ч. Ч. 1 / Держ. біотехнол. ун-т. Харків: ДБТУ, 2022. 184 с.</p> <p>Заїка П. М. Теорія сільськогосподарських машин. Т.1. Ч.1. Машини та знаряддя для обробки ґрунту : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Харків : Око, 2001. 443 с.</p> <p>Проблеми економіки агропромислового комплексу і формування його кадрового потенціалу : колектив. моногр. у 2 т. / Харків. держ. техн. ун-т сіл. госп-ва, Ін-т аграрної економіки УААН ; за ред. П. Т. Саблука, В. Я.</p>

	Амбросова, Г. Є. Мазнева. наук. вид. Київ : ІАЕ, 2000. Т. 2. 676 с.
<i>Інші видання</i>	
автореферати дисертацій	<p>Абашнік В. О. Філософія в Харківському університеті: історія інституцій, праць та персоналій (1804-1920) : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня д-р філософ. наук, 09.00.05 - історія філософії. Дніпропетровськ, 2015. 34 с.</p> <p>Шамара І. М. Управління розвитком потенціалу конкурентоспроможності підприємств галузі туризму та сільського зеленого туризму: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук; наук. кер. С. І. Плотницька ; Харків. нац. техн. ун-т с.-г. ім. П. Василенка. Харків, 2018. 23 с.</p> <p>Войтов А. В. Підвищення ефективності діагностування гідростатичних приводів сільськогосподарських машин за динамічними характеристиками під навантаженням : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.05.11. Харків, 2018. 20 с.</p>
дисертації	<p>Севідов І. В. Удосконалення елементів технології вирощування помідора індетермінантного типу у весняних плівкових теплицях : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : за спец. 201 Агрономія : захищена 22.12.2021 / наук. кер. Г. І. Яровий ; Держ. біотехнол. ун-т. Харків : ДБТУ, 2021. 214 с.</p> <p>Войтов А. В. Підвищення ефективності діагностування гідростатичних приводів сільськогосподарських машин за динамічними характеристиками під навантаженням : дис. ... канд. техн. наук : 05.05.11. Харків, 2018. 199 с.</p>
архівні документи	<p>Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф.1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64, 64 зв., 71.</p> <p>Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
патенти	<p>Клітка для утримання курей-несучок: пат. 151662 Україна: МПК (2022.01) А01К 31/00 А01К 31/06 (2006.01). № у 2022 00587. А. П. Палій, К. В. Іщенко, А. П. Палій; заявл. 10.02.2022; опубл. 25.08.2022, Бюл. № 34. 3 с.</p> <p>Пристрій для обробки вимені корів у доїльних залах: пат. 151014 Україна: МПК (2022.01) А01J 7/00. № у 2021 06282. К. О. Родіонова, А. П. Палій, М. С. Хіміч, А. П. Палій, Р. А. Дубін; заявл. 08.11.2021; опубл. 25.05.2022, Бюл. № 21. 3 с.</p> <p>Пристрій для переддоїльної обробки вимені великої рогатої</p>

	худоби: пат. 151015 Україна: МПК (2022.01) A01J 7/00. № u 2021 06294. А. П. Палій, К. О. Родіонова, М. С. Хіміч, А. П. Палій, М. В. Анфьорова; заявл. 08.11.2021; опубл. 25.05.2022, Бюл .№ 21. 3 с.
препринти	<p>Сумець О. М. Критичний аналіз підходів до оцінки логістичної діяльності підприємств. Харків : Міськдрук, 2014. 32 с. (Препринт / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка)</p> <p>Сумець О. М. Ланцюги поставок: організаційний аспект. Харків : Міськдрук, 2011. 52 с. : табл. (Препринт / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка)</p>
депоновані наукові праці	Нечитайло Ю. А. Компонування оптичної системи розгортання для навігації автономного транспортного робота та її параметри / Харків. держ. авт.-дор. техн. ун-т. Харків, 1997. 6 з: іл. Деп. у ДНТБ України 10.01.97, №4-Уі97.
стандарти	<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ ГОСТ 7.1 2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання: чинний з 2007-07-01. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).</p> <p>ДСТУ 7157:2010. Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості. Уведено вперше ; чинний з 2010-03-11. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 18 с. (Інформація та документація) (Національний стандарт України).</p> <p>ДСТУ 8302-2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Уведено вперше ; чинний з 2016-07-01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.(Інформація та документація) (Національний стандарт України).</p> <p>ДСТУ 3017:2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. [На заміну ДСТУ 3017–95 ; чинний з 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. IV, 38 с. (Інформація та документація) (Національний стандарт України).</p> <p>ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання.[Чинний від 2017-07-01]. Вид. офіц. Київ, 2016. 25 с. (Інформація та документація).</p>
бібліографічні покажчики	Нанка Олександр Володимирович : біобібліогр. покажч. пр. за 1987-2021 рр. : до 60-річчя від дня народж. / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка, Наук. б-ка ; уклад.: Е. М. Бочарова та ін. ; наук. ред. Н. М. Ніколаєнко. Харків : ХНТУСГ, 2021. 77 с.

	<p>Дисертації, захищені в спеціалізованих вчених радах ХНТУСГ (1959-2020 рр.) : бібліогр. покажчик : до 90-річчя Харків. нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва ім. П. Василенка / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка, Наук. б-ка ; уклад.: Е. М. Бочарова, Т. Б. Богданова , В. В. Руденко ; наук. ред. Н. М. Ніколаєнко. Харків : ХНТУСГ, 2020. 116 с.</p> <p>Наукові праці співробітників механіко-технологічного факультету Харківського національного технічного університету сільського господарства за 2001-2005 рр: бібліогр. покажчик / уклад. : Т. В. Новікова, Л. О. Кучерявенко, Т. Б. Соколовська, С. М. Кіреєва ; Бібліотека ХНТУСГ. Харків, 2006. 191 с.</p>
каталоги	<p>Каталог гібридів ріпаку 2015 : каталог. Київ. : ОЦ Сенатор, 2015. 31 с. : фото.</p> <p>Каталог сільськогосподарської техніки / В. І. Мельник та ін. Харків : Міськдрук, 2021. 1605 с.</p> <p>Каталог наукових послуг Харківського державного технічного університету сільського господарства / М-во аграр. політики України, ХДТУСГ; підготув.: Д. І. Мазоренко, Л. М. Тіщенко, П. М. Заїка, С. І. Васильєв. Харків, 2001. 86 с.</p>
Частина видання	
розділ книги	<p>Ніколаєнко Н. М., Давидова І. О. Система інформаційно-ресурсного забезпечення фахівців туристичної галузі України Феномен туризму: розмаїття сенсів : монографія. Харків : Стильна типографія, 2019. Розділ: 3. С. 123-132.</p> <p>Пилипенко С. Г. Інтерпретація землі в умовах медійної сучасності. Медиа и философия: грани взаємодія : монографія / А. П. Алексеєнко, М. В. Бейлин, Л. М. Гандзюк и др.; под ред.: Л. Н. Дениско, С. А. Заветного. Харьков : Право, 2017. Гл. 2, подразд. 2.7. С. 114–121.</p>
тези доповіді, матеріали конференції	<p>Динамічний моніторинг технічного стану стартерних акумуляторних батарей в процесі їх життєвого циклу згідно процедур battery care and battery management / О. А. Макогон та ін. Автомобільний транспорт в аграрному секторі: проектування, дизайн та технологічна експлуатація : матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф., м. Харків, 10 груд. 2021 р. Харків : ДБТУ, 2021. С. 110-116.</p> <p>Шевченко С. А. Моделювання впливу обслуговування машин рослинництва за станом перед технологічною операцією на втрати врожаю. Комплексне забезпечення якості технологічних процесів та систем : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 10-12 трав. 2018 р.). Чернігів, 2018. С. 222–224.</p> <p>Висоцька Н. Ю., Хромуляк О. І. Сучасні проблеми лісовідновлення сосни звичайної (<i>Pinus silvestris</i> L.) в умовах Київського Полісся. Ліс, наука, молодь : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, магістрів, аспірантів і молодих вчених (м. Житомир, 22 листоп. 2018 р.). Житомир, 2018. С. 33.</p> <p>Study of degradation mechanism of metal-cutting tools and their</p>

	hardening by ZrN PVD coatings / T. Skoblo et al. International Conference-School in Plasma Physics and Controlled Fusion (Kharkiv, September 10-13, 2018) : Abstracts. Kharkiv, 2018. P. 167.
стаття з довідкового видання	<p>Новікова Т. В. Бібліотека Харківського державного технічного університету сільського господарства. Енциклопедія Сучасної України. Київ, 2003. Т. 2. С. 720.</p> <p>Тищенко Л. М. Мазоренко Дмитро Іванович. Енциклопедія Сучасної України. Київ, 2017. Т. 18. С. 489.</p>
стаття з продовжуваного видання	<p>Заєць В. М. Оцінка залишкових напружень та деформацій навколо включень карбідів при охолодженні евтектоїдної сталі стійок культиватора. Вісник Харків. нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва ім. П. Василенка : зб. наук. пр. Харків, 2018. Вип. 197: Деревооброблювальні технології та системотехніка лісового комплексу. С. 266–273.</p> <p>Пастухов В. І., Мельник В. І., Миронов П. А. Уточнення моделі розрахунку коефіцієнта використання часу зміни на механізованих польових роботах. Науковий вісн. НАУ : зб. наук. пр. Київ, 2007. Вип. 107, Ч. 1. С. 295–301.</p>
стаття з періодичного видання (журналу, газети)	<p>Лисиченко М. Л., Хандола Ю. М., Гузенко В. В. Аналіз шляхів керування енергоспоживанням електроприводів об'єктами АПК. Інженерія природокористування. 2021. № 4 (22). С. 89-93.</p> <p>Суска А. А. Особливості становлення та функціонування регіональних ринків соціально-екологічних послуг. Інтелект ХХІ. 2018. № 4. С. 51-59.</p> <p>Макаренко М. Г. Новий двигун для тракторів ХТЗ. Автотвор. 2018. июль-август (№ 7-8). С. 6.</p> <p>Дудник О. Мотивація – запорука формування кваліфікованих керівників. Світоч знань. 2018. берез.-трав. (№ 143/145). С. 9.</p> <p>Evaluation of the Reliability of Transport Service of Logistics Chains / Victor Vojtov et al. <i>International Journal of Engineering & Technology</i>. 2018. Vol. 7, No 4.3. P. 270-274.</p>
рецензії	<p>Гришин І. Я. Старий та новий вид спілкування [рецензія]. Філософія спілкування: філософія, психологія, соціальна комунікація. 2015. № 8. С. 221–222. Рец. на кн.: Грабарь Н. Г. Спілкування в бібліотеці: теоретико-методологічний аналіз : монографія. Харків : Майдан, 2015. 354 с.</p> <p>Крисанов Д. Ф., Лайко П. А., Чупіс А. В. Актуальне дослідження проблем управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств [рецензія]. Економіка АПК. 2008. № 9. С. 153-154. Рец. на кн. : Стецюк П. А. Теорія і практика управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств : монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2008. 386 с.</p> <p>Csikos R., Garcia E., Worley R. Book Reviews. <i>Journal of Criminal Justice Education</i>. 2010. Vol. 21, No. 1. P. 93–99. Review of the book: Beck E., Britto S., Andrews A. In the shadow of death: Restorative justice</p>

	and death row families. Oxford, NY: Oxford University Press, 2007. 336 p.
Електронні ресурси	
Приклади	Електротехніка і електроніка : метод. вказ. до лаб. роботи № 1: Дослідження лінійного електричного кола змінного струму з послідовним з'єднанням активного опору (R), котушки індуктивності (L) та конденсатора (C) / авт.-уклад.: Н. Г. Косуліна, П. О. Кравченко, Г. А. Ляшенко. Харків, 2018. 22 с. URL: http://internal.khntusg.com.ua/fulltext/PAZK/UCHEBNIKI/36468.pdf (дата звернення: 21.01.2019).
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ (Нормативно-правові та інші юридичні акти, опубліковані в офіційних джерелах оприлюднення, в тому числі електронні ресурси)	
Приклади	<p>Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.01.2019).</p> <p>Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безпечної експлуатації сільськогосподарської техніки : Закон України від 03.06.2014 р. № 1303-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-18 (дата звернення 05.02.2019).</p> <p>Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40.Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013. Офіційний вісник України. 2013. № 50. С. 18.</p> <p>Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва : постанова КМ України від 01.03.2017 № 130. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/130-2017-п (дата звернення 05.02.2019).</p> <p>Про призначення академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти : розпорядження КМ України від 27 груд. 2018 р. № 1060-р. Уряд. кур'єр. 2019. 5 січ. (№ 3). С. 18.</p>

Навчальне видання

**ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ,
НАВЧАЛЬНИХ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ**

Методичні рекомендації

Укладачі:

НІКОЛАЄНКО Наталія Миколаївна

РИБАЛЬЧЕНКО Олена Миколаївна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _ .

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44